ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 22
Архівний № 485

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 11673

Гоменко
Дарья
Логвиновна

начато 28 июля 1945 г
окончено 19 сентября 1955 г
на 7 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 22
Архівний № 485

вно керувати хлібоздачею

***бласть, жоден район, колгосп**
повинні відставати у поста-
Україні, у вивезенні понадпла-
у фонд Червоної Армії!*

Пам'ятайте наші зобов'язання:

До 1 листопада здати додатково у фонд Червоної Армії 15 млн. пудів хліба

Для Червоної Армії

Все нові і нові області СРСР підхоплюють почин колгоспників України.

На патріотичний заклик колгоспників і колгоспниць Радянської України одностайно відгукнулися колгоспники багатьох областей Радянського Союзу. Трудівники колгоспного села зобов'язуються не тільки достроково розрахуватися з державою по всіх видах хлібопоставок, але й беруть зобов'язання здати в фонд перемоги понад план мільйони пудів зерна.

* * *

СТАВРОПОЛЬ. В річницю свого визволення з фашистської неволі колгоспники і колгоспниці Ставропольщини дали клятву товаришеві Сталіну добитись в цьому році високого урожаю. Свого слова вони додержали. Багато колгоспів зібрало по сто і більше пудів пшениці з гектара. Урожай зернових добрий, хліба зібрано багато. Тепер своїм хлібом ставропольці завдають міцних ударів по ворогу. Хліб — найсильніша зброя перемоги. І ставропольські колгоспники і колгоспниці вирішили здати понад план в фонд Червоної Армії 1 мільйон пудів зерна.

* * *

МІНСЬК. Колгоспи Білоруської РСР виконали державний план хлібопоставок. У відповідь на заклик колгоспників України колгоспники і селяни-одноосібники Білорусії зобов'язались додатково здати у фонд Червоної Армії 700.000 пудів зерна. Понадплановий хліб колгоспи багатьох районів вивозять червоними валками. А кожна валка з хлібом — сильний залп по ворогу.

* * *

РЯЗАНЬ. Блискучі успіхи Червоної Армії в боротьбі з фашистськими розбійниками запалили колгоспні маси області прагненням працювати в ім'я перемоги з неослабною енергією і подавати всебічну допомогу фронтові. Все ширше розгортається на селі переджовтневе соціалістичне змагання, зокрема, за дострокове виконання планів хлібоздачі. Колгоспники здають лишки хліба в фонд Червоної Армії. Вони зобов'язались вивезти понад план 50.000 пудів зерна.

* * *

КЕМЕРОВО. Безмежний патріотизм колгоспного селянства Ленінсько-Кузнець-

Червона хлібна валка с. Вінники, Львівської області, прямує на приймальний пункт. Фото М. Мельника (РАТАУ).

ВНЕСКИ РАДГОСПІВ

ХАРКІВ. За 4—5 днів зернові і тваринницькі радгоспи системи Наркомрадгоспів України здали понад план у фонд Червоної Армії коло 24.400 пудів зерна. Радгосп ім. Сталіна, Дворічанського району, вивіз 13.500 пудів і радгосп «20 років Жовтня», Сахновщанського району, — понад 6.000 пудів.

МИКОЛАЇВ. Виконавши план здачі хліба державі, зернові і тваринницькі радгоспи області вивезли додатково у фонд Червоної Армії 165.000 пудів зерна. З цієї кількості радгосп ім. Дімітрова здав 50.000 пудів.

На Семкинському пункті орудують шахраї

З книги, в яку контора Семкинського пункту Заготзерна записує дані про надходження зерна, зникли 54 і 55 сторінки. Можна було припускати, що це сталося через недбалість рахівника або бухгалтера. Але, як виявилося, справа зовсім в іншому.

Під ударами нашої доблесної Червоної жавним хлібом на Семкинському пункті Заготзерна сигналізували радянські люди керівникові Вінницької обласної контори Заготзерна тов. Корсуню. Але він у свій час і пальцем не ворухнув, щоб з'ясувати справу і не припустити дальшого розбазарювання хліба.

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

(ЗАКІНЧЕННЯ).

У Чехословаччині, на північ від румунського міста Сігет, наші війська продовжували наступ вздовж долини ріки Тісси. Противник намагався закріпитися в районі населеного пункту Ніжна-Апша. Німці встановили на висоті, що панує над місцевістю, артилерійські батареї, кулемети і прострілювали вогнем усі підступи до долини. Гвардійці Н-ської частини зробили обхідний маневр і атакували гітлерівців, що засіли на висоті, з флангу і тилу. Ворожий гарнізон був відкинутий. Наші бійці притиснули німців до річки і завдали їм тяжких втрат. Взято в полон 480 солдатів та офіцерів противника. Захоплено 12 гармат і кілька складів з боєприпасами та продовольством.

* * *

В Угорщині, на південь від міста Дебрецен, наші танкісти, кавалеристи і піхотинці, зробивши сміливий обхідний маневр, затиснули противника між каналами Шебеш-Кереш і Береттьо. Німецькі частини, відрізані від своїх основних сил, намагалися пробитися на північ, але були розгромлені. За час боїв з 13 по 18 жовтня наші війська знищили 89 німецьких танків та самохідних гармат і 174 польових гармати. Серед захоплених трофеїв—17 паровозів і 20 залізничних ешелонів з воєнними вантажами. Розвиваючи успіх, частини Н-ського з'єднання просунулися вперед на 20 кілометрів і оволоділи залізничною станцією Хайду-Вамос-Перч, розташованою за 17 кілометрів на схід від міста Дебрецен.

* * *

Наші війська і частини Народно-визвольної армії Югославії продовжували вести вуличні бої у місті Бєлград. Рештки розгромленого гарнізону противника одчайдушно чинять опір у північно-західній частині міста. Наші штурмові загони очищають від гітлерівців цю частину міста. Противник зазнає великих втрат. Тільки в одному кварталі за день винищено до 400 есесівців. Радянські сапери під командуванням майора Верного, спільно з югославськими бійцями, блокували групу будинків, закидали їх гранатами і захопили в полон 124 німецьких солдати і офіцери. В іншому кварталі наші підрозділи знищили дві роти гітлерівців.

На південний схід від міста Бєлград оточена група військ противника зробила спробу вирватися з «котла». Протягом всього дня німці безперервно кидалися в атаки, але, не зважаючи на величезні втрати, не змогли прорвати кільце оточення. Нищівними ударами наші піхотинці і танкісти розчленили цю групу німецьких військ і по частинах знищують їх. За неповними даними, за день винищено кілька тисяч німецьких солдатів та офіцерів. Дороги в цьому районі забиті гарматами, автомашинами та возами, захопленими у противника. Окремі підрозділи німців припиняють опір і здаються в полон. Кількість полонених весь час збільшується.

* * *

Авіація Північного флоту завдала ряд послідовних ударів по караванові суден противника, виявленому у Варангерфіорді. Бомбами і торпедами потоплено три німецьких транспорти, міноносець, два сторожових кораблі, два тральщики, самохідну десантну баржу і чотири сторожових катери противника. У повітряних боях збито 14 німецьких літаків.

Сільський лікар

«За моїми плечима 37 років лікарської діяльності і 35 з них пройшли у стінах Косарівської лікарні, поріг якої переступив я молодим земським лікарем. З неї пішов я в V хірургічний загін Всеросійського Земського союзу під час імперіалістичної війни, до неї, на запрошення місцевих людей, повернувся після революції, в ній прожив світлі роки мирного будівництва і тяжкі часи німецької окупації...».

Це слова Олександра Миколайовича Модестова, сказані ним на недавній нараді активу Наркомздоров'я у Києві. Сюди приїхав Олександр Миколайович з Косарів—села в степах Кіровоградщини.

Лікарня у Косарях. Про неї він говорить, як про щось невимовно дороге. Колеги з Москви, Києва, Харкова поряд з доповідями видатних вчених-медиків уважно слухали і розповідь практика з глибокої провінції, сільського косарівського лікаря.

Простий і щирий, він казав про 200 тисяч вилікуваних ним людей, про зроблені ним звичайні і рідкісні операції з застосуванням досягнень радянської і зарубіжної хірургії. І в його практиці популярні, визнані спеціалісти з великих міст знаходили для себе нове, в чому хотілось їм розібратись докладно.

Олександр Миколайович — хірург. Він виконує найрізноманітніші полосні, черепні, кісткові, гінекологічні операції, бореться навіть проти найстрашніших—ракових зах-

До хати внесли червоноармійця з спотвореними ногами і побитою головою. Поки з нього зривали все військове, були доставлені дитина з розпоротим животом, важко поранена дівчина, літня жінка з вирваною рукою.

— Жити! — іскрились покликом очі нещасних. — Жити!—чувся сухий і зворушливий шепіт з їхніх знесилених грудей.

Олександр Миколайович зодягся у білий халат, відчинив двері прийомної і операційної.

В його палатах знаходять притулок червоноармійці — втікачі з німецьких таборів

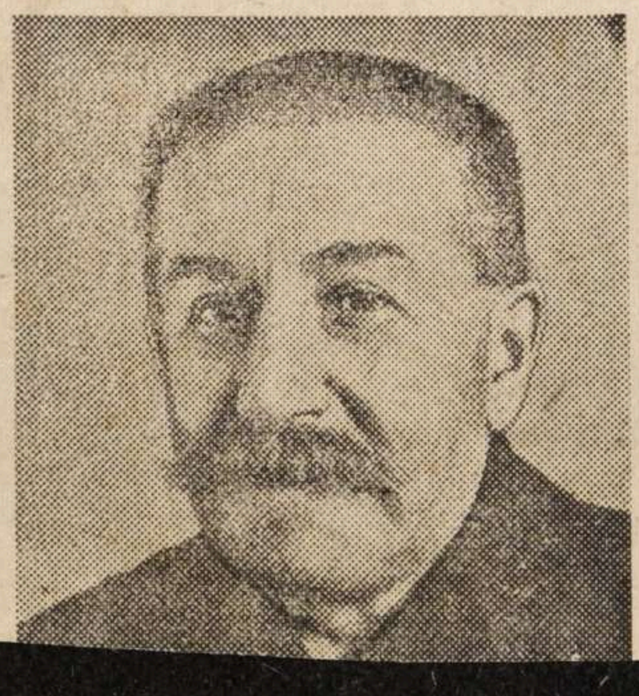

ли мати і батько. Вони мовчазно, збуджено дивились наче в саме серце, чекаючи папірця. І чи міг би тепер з чистими очима стояти перед батьками, що їхній дитині не допомів у важкий час?

— Писав і писав діагнози. Щедрістю мало не видав самого себе з головою, — говорить Олександр Миколайович.—Помітивши мій великий відсів молоді, німецька «вербувальна» комісія хотіла відняти у мене право свідчити хворобу, тримати печатку. Але потім чомусь передумали.

— Іноді мені здавалось — доживаю віку. Заради молоді, у якої все попереду, не варто шкодувати — на якісь два-три роки раніше згаснути. Я ж для людей, для їхнього життя! Було невимовно важко...

Багато чисел зірвано з нового календаря, багато ясних днів і хороших зоряних ночей прожили Косарі без німців, на волі.

Стоїть двохповерховий кам'яний будиночок лікарні серед села. До нього веде алея старих в'язів, що сиплять на землю жовтий лист. Погожий осінній день. Крізь розчинене вікно в палату спадає яснoблакитний шовк неба, бризкає жароподібними самоцвітами сонце, сідаючи поволі за нивами. Прозора, напоєна ніжною свіжістю осінь!

Олександр Миколайович оглядає своїх недавніх оперованих. Це — тутешні люди, дехто з сусідніх сіл — Грушівки і Юрчихи. Три села — лікарська дільниця Олександ-

2

Протокол

Допроса возвратившегося с Германии с. Л. Домин 1945 г. июля 28 дня, я нач. Л. Доминского р.о. НКВД ст. л-нт 4/б шевелев сего числа допросил нижеуказанную гр-ку которая показала:

Гоменко Дарья Логвиновна 1926 г. рожд. уроженка и житель с. Русановка Л. Доминского р-на сумской обл. украинка, б/п, неграмотная, незамужняя, со слов несудимая, содержание ст. 89. УК УССР мне разъяснено. Гоменко

Показала:

Вопрос: Роскажите Гоменко Д. Л. свою краткую автобиографию и Ваших родных?

Ответ: Сама я уроженка и житель с. Русановка Л. Доминского р-на сумской области, до начала отечественной войны работала в к-зе. До перемоги с. Русановка на рядовых работах, во время немецкой оккупации работала при общем дворе на разных работах, мой отец умер еще в 1930 г. Моя мать Гоменко Галка Гнатовна 58 лет все время работает в к-зе на рядовых работах. Моя сестра Гоменко Анна Логвиновна 1913 г. все время работает в к-зе до перемоги на рядовых работах. Как я, а также вся моя семья несудимая и репрессиям неподвергалась

Вопрос: Роскажите как Вы попали в Германию и где Вы там работали.

Ответ: 1/XII-1942 г. меня насильно отправили в Германию, в Германии я работала в г. Коблену на пивоварной ф-ке, рабочую потом в г. Ноевер работала на металлической ф-ке, потом в с. Андидель в хозяйства на разных работах. Работала я до 27/III-45 г. пока нас освободили американские войска и направили в лагеря. Домой я была направлена 16/VII-45 г. в СССР и прибыла домой 26/VII-45 г. где и сейчас нахожусь.

В Германии на допросы в полицию меня никогда не вызывали

Гоменко

Вопрос: Что Вы еще можете дополнить к своему показанию?

Ответ: Больше дополнить ничего не могу протокол записан и мне прочитан с моих слов верно в чем и расписуюсь!

Голенко

Нач. Л. Домашнего Ро. УНСВД
ст. л. нит 2/8! [signature] /Шевелев/

Справка

3

По учетам Л-Доминского РОНКВД
Гр-н Голенко Дарья Лукична
1923 г. рожд. уроженка села
Русановка, Н-Доминского р-на
не проходит

Нач. Л-Доминского РОНКВД
Лейтенант. [signature]

Справка

4

По учетам Л-Доминского РОНКГБ
Гр-н Голенко Дарья Лукична
1923 г. рожд. уроженка села
Русановка, Л-Доминского р-на
не проходит
Нач. Л-Доминского РОНКГБ
майор [signature]

например, из 52 колхозов, обследованных на Украине, высокие урожаи на сплошных посевах в 1937 г. получили 25 колхозов.

Опыт передовиков 1940 г. показывает, что в некоторых случаях высокий урожай семян люцерны был получен на сплошных посевах и в засушливых районах. В таких случаях участки, как правило, были расположены на низких местах или в пойме реки.

Так, в колхозе «Труд», Петровского района, Кировоградской области, урожай семян люцерны в 12 ц с гектара в 1939 г. был получен при сплошном посеве на низинном участке без орошения. Такой же посев имеет место в колхозе им. 17 партсъезда, Неклиновского района, Ростовской области (урожай 9 ц с гектара), в колхозе «Надежда», Матвеево-Курганского района, той же области (урожай 8 ц с гектара), и т. д.

Следовательно, на низинных и пойменных участках в степных районах, а также в достаточно увлажнённых районах лесостепи и в нечернозёмной зоне нет особой надобности высевать семенники люцерны широкорядным способом. В этом случае они более трудоёмки и могут обеспечить высокий урожай семян лишь при высокой агротехнике. Без тщательной обработки широкорядные посевы люцерны зарастут сорняками и могут оказаться даже хуже, чем сплошные посевы.

При больших массивах семенники закладывают под покровом сплошным рядовым способом. Этот способ при соблюдении надлежащей агротехники, как показал опыт передовых колхозов, также может давать высокие и устойчивые урожаи семян.

ЛЕТНИЕ ПОСЕВЫ ЛЮЦЕРНЫ

В ряде районов, сеющих люцерну (юг Украинской ССР, Северный Кавказ и др.), заслуживает внимания посев люцерны на семена по пару (фактически по «полупару»). Такие посевы имеют ряд преимуществ по сравнению с обычно распространённым посевом.

При правильной обработке парового поля в почве накопляется много питательных веществ, особенно азота, сохраняется влага, и в результате этого обеспечивается мощное развитие травостоя. Кроме того, паровое поле легче очищается от сорняков и оказывается наименее заражённым вредителями семенной люцерны.

Колхоз «Власть советов», Михайловского района, Воронежской области, получивший в 1940 г. по 3,6 ц семян с гектара, провёл на семенниках второго года жизни такой уход: рано весной, до отрастания растений, обработал участок культиватором поперёк рядков с последующим боронованием. До смыкания растений в рядках были проведены ещё две междурядные обработки и две ручные полки сорняков в рядках.

Большинство передовиков на широкорядных посевах проводят 2—3 междурядные обработки и 1—2 ручные полки в рядках.

На сплошных посевах применяют в большинстве случаев двукратную ручную полку.

СПОСОБЫ ПОСЕВА

Люцерна должна высеваться в смесях со злаковыми травами: житняком, пыреем американским; райграсом французским и другими, в зависимости от районов их возделывания.

Люцерну только на семена можно выращивать, как исключение, в чистом виде при широкорядном и сплошном посеве. Опыт 1940 г. показывает, что высокие урожаи семян люцерны в передовых колхозах Ростовской области были получены на широкорядных и на сплошных посевах.

В районах, более обеспеченных влагой, способ посева не имел решающего значения. Так, в Днепропетровской, Харьковской и Полтавской областях на долю широкорядных посевов падает от 48 до 55% случаев высоких урожаев, а в среднем по семи областям Украины широкорядные посевы составляют 53% случаев.

Высокий процент широкорядных посевов в Украинской ССР не доказывает преимущества такого способа посева перед сплошным рядовым подпокровным. Увлечение беспокровными, широкорядными посевами в тот период объясняется существовавшим тогда неправильным представлением, что эти посевы якобы гарантируют получение более высоких урожаев семян.

Опыт передовых колхозов показывает, что имеется полная возможность получения достаточно высоких урожаев семян люцерны и при сплошном подпокровном посеве, в первую очередь в лесостепных районах СССР. Так,

б

лейтенант службы

«22» 11 1947 г.

С П Р А В К А.

/по фильтрационному делу/

«22» 11 1947 года

На основании проверочно-фильтрационной комиссии при линейном отделе НКВД по Ворошиловградской железной дороге рассмотрено фильтрационное дело на репатриированного Голенко Дарью Лукьяновну.

Голенко Дарья Лукьяновна, 1924 года рождения, уроженка с. Русаковка, Н-Долинского р-на Ворошиловградской области, украинка, беспартийная, образование 7 классов, до ареста проживала в с. Русаковка, Н-Долинского р-на Ворошиловградской области, по национальности

НКВД СССР

Проверочно—фильтрационный пункт № 204 город Ельстерверда (Германия)

Видом на жительство служить не может

7

Действительно по „____“ _____ 1945 г.

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Фото-карточка

Выдано Гошенко Дарья Логвиновна
(фамилия, имя, отчество)

года рождения 1926, место рождения Сумской обл. Липово-Долинском р-н д Русанивка

в том, что он по прибытии из г. Риза „Германия“

с „16“ июня м-ца по „28“ июня

м-ца 1945 г. содержался в Ельстерверда велом. проверочно фильтрационном пункте

НКВД СССР и следует к избранному месту жительства Сумскую обл. Липово-Долинский р-н. д Русанивка.

(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган **НКВД** для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(печать) Председатель регистрационной комиссии **НКВД СССР**

Лейтенант: (Гринь)

Проверочно-фильтрационная комиссия НКВД СССР * ПЕЧАТЬ № 89

Зарегистр. в при ст. Конотоп 24/VIII-45 г.

взят. в ... по учет. сбр. ... 1 ... для ... взят. ... 27 ... Прод. ...

Архивное № 11673

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР и оставлено для дальнейшего хранения в архиве ~~[illegible]~~ как нах. в ... зоне

справочном учете. с отражением на оперативно

Пересмотрел Агнатенко

Согласны:

Начальник отделения ( )

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл. ( )

п-к

« IX 1955 г. Резиков

8

1. Фам. Голенко
2. Имя Дарья
3. Отч. Логвиновна
4. Год рожд. 1926 5. Место рожд. Сумскую обл. Липово-долинск. рн. с. Русанивка
6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию по м. рожд.
7. Проф. (спец.) нет
8. Парт. б/п 9. Нац. укр. 10. Гражд. СССР
11. За границей был с 1942 г. по 1945 г.
12. В каких странах проживал и что делал:
г. Коблинц (герм). раб. на заводе

(фамилия, составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта 204

~~Село~~ Естельвеца
Город
Область
Республ, герм.

фильтрацию прошел
с 19 г.
по 28.6 1945 г.

оп 22

опр 484,485

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) Решение фильтрац. комиссии: _____

б) выбыл _____ 1945 г. Сумская обл.

направлен (указать точный адрес, куда

Липово-Долинский р-н с. Руганивка

выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен в какой лагерь, тюрьму

в) Личное дело направлено „____“ _____ 194 г. при № _____

в Липово-Долинск. РО НКВД

(точное название органа НКВД—НКГБ)

Сумской обл.

г) Разные отметки _____

9.

1. Фам. ГОМЕНКО
2. Имя ДАРЬЯ
3. Отч. ЛОПВИНОВНА
4. Год рожд. 1926 5. Место рожд. с. Гусиновка Л-Домницкий р-н. сумской об
6. Адрес по месту рождения
(до оккупации или призыва в армию)
7. Спец. (проф.) не имеет
8. Нац. Украинка
9. Служил ли в действующей армии не служила
(название и номер части, должность, звание)
10. Когда и где был пленен 1942 году
или когда, откуда выехал (угнан) за границу
насильно угнана в Германию
11. За границей прожив. с 1942 г. по 1945 г.

12. Орган МГБ ~~УМГБ~~ УМВД сумской
(составивший карточку)
ОСО

Настоящая карточка составлена по материалам, принятым в 1949 году из МВД СССР, на советских граждан, репатриированных из заграницы по окончании Отечественной войны 1941—1945 гг.

Где хранится основание (подлинная карточка)
Арх. № 47822
Том №
Название органа:

13. В каких странах (зонах оккупации) проживал и что делал В Германии
(если находился в плену, указать в каком лагере и что делал)
Гор. Кобжинец на пивном заводе рабочей

14. Где и когда проходил фильтрацию .....
(название органа и его точный адрес)

15. Откуда прибыл для фильтрации из Американской зоны

16. Решение фильтрационного органа .....

17. Выбыл «.....» ..... 1945 года на родину по
Направлен
(указать точный адрес, куда выбыл на жительство после фильтрации)
месту рождения

18. Имеющиеся сведения о последнем месте жительства .....
(указать адрес и на какое число)

19 Арх. № .....
(проверочно-фильтрационного дела, указать орган, где хранится, если дела нет, когда, куда направлено)

Карточка составлена «24» X 1953 г. Бурешко
(фамилия, составившего карточку)

2369 Изготовлено Отделом «А» МГБ СССР

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 9 аркушів

ревізія

"25" 09 2026 р.

Посада

Підпис

Арт 1-С 3803 1